

מה על מנהיגים ישראלים לדעת על יהודי אמריקה

טד ששון וצ'ק פרייליך | 21 ביולי, 2024 | גיליון 1882

כאשר ראש הממשלה בנימין נתניהו ינאם במושב המשותף של הקונגרס ב-24 ביולי, הוא יפנה גם לקהילה היהודית האמריקאית. מאמר זה מביא את עמדות היהודים האמריקאים לגבי סוגיות של מלחמת ישראל-חמאס, ממשלת ישראל והבחירות הקרובות לנשיאות ארצות הברית. המאמר מציג נתונים המראים כי למרות התמיכה החזקה של יהודים אמריקאים בישראל לאורך המלחמה, קודם ל-7 באוקטובר הייתה להם ביקורת רבה וקשה על ממשלת ה"ימין מלא". מהנתונים עולה גם שרובם יתמכו במועמד הדמוקרטי. כדי לעודד ולהעמיק את התמיכה בישראל מצד היהודים באמריקה, על ראש הממשלה נתניהו להימנע בנאומו ממחוות חד-צדדיות לרפובליקנים, ותחת זאת להתמקד בהרגעת האמריקאים כי ישראל נותרה מחויבת לחלוטין לערכים הדמוקרטיים המשותפים ולהתקדמות דיפלומטית מול הפלסטינים.

כאשר ראש הממשלה בנימין נתניהו ינאם בפני המושב המשותף של הקונגרס האמריקאי ב-24 ביולי, הוא ידבר לקהל נוסף: 7.5 מיליון חברי הקהילה היהודית בארצות הברית. להלן, מה הוא ומנהיגי ישראל צריכים לדעת על אודות הדעות של יהודי אמריקה בנושא המלחמה בחמאס, הממשלה בישראל, והבחירות הקרובות לנשיאות ארצות הברית.

מלחמת ישראל-חמאס

בסקרי דעת קהל, יהודי אמריקה הביעו תמיכה חזקה בישראל לאורך כל המלחמה. בסקר של [הוועד היהודי האמריקאי](#) מחודש מאי, 85% מהמשיבים היהודים תיארו את תמיכת ארצות הברית בישראל כ"חשובה". בסקר שנערך על ידי ארגון [הפדרציות היהודיות של צפון אמריקה](#) באפריל, רוב גדול הביע תמיכה ביעדי המלחמה של ישראל, לרבות התנייתה של הפסקת האש בשחרור החטופים (80%), סילוק חמאס מהשלטון (73%) ופירוק הארגון מנשקו (67%).

[מכון המחקר Pew](#) ערך בפברואר סקר עומק, עם מדגם גדול במיוחד של נשאלים יהודים אמריקאים. לפי הסקר, 89% מהיהודים תיארו את המניעים של ישראל למלחמה בחמאס כ"תקפות", בהשוואה ל-74% מהאוונגליסטים הלבנים (שהיו הקבוצה השנייה בגודלה מבחינת אחוזי התמיכה), ול-58% מכלל האמריקאים שנסקרו. בדומה, 74% מהמשיבים היהודים הביעו תמיכה בסיוע הצבאי האמריקאי לישראל, בהשוואה ל-51% אוונגליסטים ול-36% מכלל המשיבים האמריקאים. המשיבים היהודים היו גם הקבוצה עם הסבירות הגבוהה ביותר לדווח על רגשות עזים בנוגע למלחמה: 94% אמרו שהיא גורמת להם להרגיש "עצב", ו-88% דיווחו שהיא גורמת להם להרגיש "כעס".

תמיכת יהודי אמריקה בישראל באה לידי ביטוי גם בעצרות סולידריות, כולל [המצעד למען ישראל](#) שנערך בנובמבר ומשך קרוב ל-300,000 משתתפים. בחודשים שחלפו מאז, תרמו יהודי אמריקה כמעט מיליארד דולר דרך תנועת הפדרציה ומאות מיליונים נוספים בערוצים אחרים.

היקף התמיכה של יהודי אמריקה [משקף דפוסיים](#) שהתגבשו במהלך מלחמות קודמות ברצועת עזה. אולם תהיה זו טעות להתייחס לתמיכה זו כמובנת מאליה. יהודים אמריקאים מזדהים בעיקר כליברלים ומצביעים ברובם למפלגה הדמוקרטית. בקרב המצביעים הדמוקרטיים גברה בשנים האחרונות [האהדה לפלסטינים](#) על חשבון האהדה לישראל. תמיכת יהדות אמריקה בישראל הופכת יותר ויותר חריגה בחוגי המרכז-שמאל של המפה הפוליטית. יש לזכור גם שיהודי אמריקה אינם גוף אחיד וניתן היה לראות נוכחות גלויה של אקטיביסטים יהודים בהפגנות פרו-פלסטיניות בערים הגדולות ובקמפוסים של אוניברסיטאות.

התמיכה של יהודי אמריקה בישראל נמשכת למרות האנטישמיות הגואה. [בסקר גאלופ](#) שנערך לאחרונה, יותר משליש מהמשיבים היהודים דיווחו על מקרים של יחס פוגע או הטרדה בשל דתם במהלך השנה האחרונה, בהשוואה ל-10% מכלל המשיבים האמריקאים שנסקרו. באותו סקר, 60% מיהודי ארצות הברית דיווחו על הימנעות מחשיפת השתייכותם הדתית מחשש להטרדה - יותר מכפול מהשיעור בקרב כלל האזרחים האמריקאים. מחקר שערך [מרכז כהן לחקר היהדות המודרנית](#) מעלה כי סטודנטים יהודים באוניברסיטאות משייכים את האנטישמיות הגואה למלחמת ישראל-חמאס יותר מאשר לגורמים אחרים. כך או כך, המשיבים לבסקר הביעו בדרך כלל רגש חזק של חיבור לישראל.

לגבי תפיסתם של יהודים אמריקאים את הביקורת על התנהלות ישראל במהלך המלחמה, יש מידע מועט בלבד. בסקר Pew, משיבים יהודים תיארו בסבירות גבוהה יותר מאשר כלל האמריקאים את הדרך שבה ישראל נלחמה בשעתו כ"מקובלת" (62% לעומת 38%). הם גם תמכו בסבירות גבוהה יותר מכלל האמריקאים בסיוע הומניטרי לאזרחי עזה (61% לעומת 50%). אולם, אין בידינו נתוני סקר החושפים מה חושבים יהודי ארצות הברית על התביעה נגד ישראל באשמת הרעבת תושבי עזה, ביצוע פשעי מלחמה, או מעורבות ברצח עם. אף סקר לא שאל שאלות לגבי הטענות הללו.

הממשלה בישראל

הרמה הגבוהה של סולידריות בזמן המלחמה מחפה על הבקיעים מתחת לפני השטח. בשנים שקדמו למלחמה, הביעו יהודי אמריקה תסכול גובר משורת החלטות מדיניות ישראליות. הביקורת רק גברה לאחר הקמת ממשלת ה"ימין מלא", וסביר שתצוף ותעלה מחדש עם סיום המלחמה.

לאורך שנת 2023, [רוב יהודי ארצות הברית תמכו בתנועת המחאה בישראל](#) ובעמדה שהמהפכה המשפטית שהובילו חברי הכנסת יריב לוין-ושמחה רוטמן מאיימת על הדמוקרטיה

הישראלית. ארגונים יהודיים מהזרם המרכזי, שבדרך כלל אינם ששים להתערב בפוליטיקה הישראלית, פרסמו הצהרות המתנגדות לתוכנית. מספר ארגונים גדולים ומשפיעים פרסמו בנוסף הצהרות נגד שילובם בממשלה של גורמים הדוגלים בעליונות יהודית, ונגד [אלימות קיצונית של מתנחלים](#) כלפי פלסטינים בגדה המערבית.

באופן כללי, רבים מיהודי אמריקה הביעו מורת רוח על כישלונה של ישראל לגבש חלופה דיפלומטית להמשך השליטה על מיליוני פלסטינים בגדה המערבית. אמנם, יש מיעוט התומך במפעל ההתנחלויות, אולם הרוב תומך במשא ומתן לקראת מימוש פתרון שתי המדינות. בסקר של Pew, 46% הביעו תמיכה בשתי מדינות לעומת 22% שתמכו במדינה אחת תחת שלטון ישראלי, ו-13% שתמכו במדינה אחת עם שלטון משותף.

הביקורת על מדיניות ישראל ביחס לפלסטינים מאפיינת בעיקר את הדור הצעיר. זהו הדור שממנו יצמח חלק גדול ממנהיגי הקהילה בעתיד - רבנים ותלמידי רבנים, אנשי מקצוע ומחנכים קהילתיים, אמנים ואנשי תרבות. בקרב מיעוט קטן הפכה הביקורת לאנטי-ציונות, ולניסיון להחיות מחדש חזון שבמסגרתו יהדות התפוצות אינה בנויה סביב ישראל.

מנהיגי הזרמים הדתיים הגדולים של יהדות ארצות הברית - הרפורמים והקונסרבטיביים - מתחו ביקורת על חוסר הסובלנות של הממשלה כלפי פלורליזם דתי, כגון המאמצים לכפות סטנדרטים אורתודוקסיים על גוירים ולצמצם את היקף חוק השבות. עבור יהודים אמריקאים, שמשפחותיהם כלולות לא פעם יהודים מבחירה או לא-יהודים, צעדים כאלה מאיימים על ההשתייכות ליהדות ועל הקשר לישראל.

הבחירות לנשיאות ארצות הברית

נכון לכתיבת שורות אלה, הנשיא ג'ו ביידן הוא עדיין מועמד המפלגה הדמוקרטית, למרות כישלונם בעימות מול יריבו טראמפ והתרבות הקריאות אליו לפנות את מקומו. עם זאת, הישגי ביידן בסקרים כמעט לא ירדו לאחר העימות. בקרב יהודי אמריקה, ההעדפה המפלגתית היא איתנה במיוחד. הרפובליקני האחרון שזכה בנחית ניכר מקולות היהודים היה רונלד רייגן, בשנת 1980. מאז, נדיר שמועמדים רפובליקנים הצליחו לזכות ביותר מרבע מקולות היהודים. בשנת 2020 זכה דונלד טראמפ ב-22% מהקולות היהודיים, לעומת 77% של ביידן.

סקרים אחרונים מאשרים כי הבוחרים היהודים נוטים לכיוון ביידן. אם הוא יהיה המועמד הדמוקרטי בנובמבר, סביר שיזכה ברוב קולות היהודים, ללא קשר לכשירותו הנתפסת. יהודי אמריקה מעריכים את תמיכתו של ביידן בישראל ואת הגינוי החד-משמעי שלו לכל גילוי אנטישמיות. לעומתו, טראמפ נתפס בדרך כלל כדמות לא יציבה וכאישיות סמכותנית, המציבה איום ממשי על הדמוקרטיה האמריקאית. מיעוט בלבד, המורכב בעיקר מחרדים ואורתודוקסים, צפוי להצביע לטראמפ, בשל תפיסתם אותו כפרו-ישראלי כיותר או קרוב יותר לערכים השמרניים שלהם.

נסיון ההתנקשות בטרמפ זכה לגנוי מצד קשת רחבה של מנהיגים יהודים אמריקאיים. בכל מקרה, לא נראה שתהיה לאירוע השפעה על ההעדפות הפוליטיות של רוב היהודים, שצפויים להצביע בעד המועמד הדמוקרטי בכל מקרה.

המלצות

החוזק והחיוניות של יהדות ארצות הברית הם אינטרס מוסרי וכורח אסטרטגי ישראלי. יהודי אמריקה הם הפלח הפרו-ישראלי המהימן ביותר בציבור האמריקאי. העובדה שהרוב מצביע באופן עקבי למפלגה הדמוקרטית אך מעצימה את חשיבותם האסטרטגית, שכן [בקרוב](#) [הדמוקרטים מעמיקה המחלוקת בנושא התמיכה בישראל](#). אם יהודי אמריקה לא היו שם, סביר להניח שהמפלגה הדמוקרטית הייתה נוטה ביתר שאת לעמדות נגד ישראל.

כדי לעודד ולהעמיק את התמיכה של יהודי אמריקה בישראל, על מנהיגים ישראלים לאמץ את ההמלצות הבאות:

1. להמשיך לדגול בתמיכה דו-מפלגתית לברית בין ארצות הברית לישראל. נאומו של ראש הממשלה נתניהו בקונגרס ב-2015 נגד מדיניות הגרעין האיראנית של הנשיא אובמה, נתפס בשעתו בעיני רבים כהתערבות פוליטית שנועדה לעודד התנגדות רפובליקאית. הפופולריות של ראש הממשלה בקרב יהודי אמריקה ספגה מכה, שממנה לא התאוששה מאז. בנאומו הקרוב, טוב יעשה נתניהו אם יימנע מביקורת על הנשיא בידן והדמוקרטים, במיוחד לנוכח פגיעותה של המפלגה לקראת הבחירות הקרובות. גם אם הדמוקרטים יפסידו בנובמבר את הבית הלבן, הם יישארו במרחק כהונה אחת מהסיכוי לשוב לשלטון, ותמיכתם חיונית לביטחון ישראל לטווח ארוך.
2. להפגין מחויבות ישראלית מתמשכת לסדרי העדיפויות של ממשל בידן בנוגע למלחמה, המוסכמים על רוב יהודי ארצות הברית. פירוש הדבר, נקיטת צעדים ברורים שתכליתם למקסום הזרמת סיוע ההומניטרי לעזה ולמעבר מהיר ככל האפשר לשלטון אזרחי שם. המשמעות היא גם מאמצים להשגת נורמליזציה עם ערב הסעודית ואופק מדיני לסכסוך הישראלי-פלסטיני.
3. להרגיע את יהודי ארצות הברית כי ישראל נותרה מחויבת לחלוטין לערכים דמוקרטיים משותפים, לרבות בתי משפט עצמאיים חזקים, שוויון אזרחי, פלורליזם דתי ושלטון החוק. לגנות כל פעולה קיצונית המאותתת על פער ערכי בין ישראל ליהדות ארצות הברית.
4. להביע סולידריות עם יהודי ארצות הברית, המתמודדים עם התפרצות האנטישמיות הקשה ביותר בחצי מאה האחרונה, מושפעים מפעולות ממשלות ישראל וחולקים גורל משותף עם העם הישראלי.

פרסום זה התאפשר בזכות שותפות INSS עם קרן משפחת רודמן